

A romantic couple is seen from behind, standing on a high stone wall. The man is kissing the woman on the cheek. They are looking out over a vast, calm sea under a clear sky. The wall they are on is made of large, weathered stone blocks. In the distance, another part of the wall or a tower is visible. The overall atmosphere is peaceful and romantic.

DUBROVNIK Love is in the air

Ze is mooi, moedig en mysterieus: Dubrovnik. De mooiste stad van Kroatië werd gebouwd voor de macht, maar leeft nu van haar schoonheid. In het seizoen wordt het centrum overlopen door toeristen, in voor- en najaar is het een toevluchtsoord voor romantici.

TEKST: HANS AVONTUUR Σ FOTOGRAFIE: HANS AVONTUUR EN PAUL TOLENAAR

De sloopshoorn blaast het oude centrum van Dubrovnik leeg. De cruisevissagiers – die hun portie musea en monumenten hebben gehad – haasten zich naar het lopend buffet aan boord van de ms. Rotterdam, die in de Adriatische Zee voor anker ligt. Met het verdwijnen van de dagvissers krijgt de stad weer lucht. Rustig wandelen wij over de Stradun, boulevard en slagader van de ommuurde stad. Hand in hand. Trui over de schouders. Wachtend op dat magische moment. Het is half zeven en je kunt het bijna voelen. Als de ondergaande zon het randje van de verre bergrug raakt, gebeurt het. De laatste stralen van de dag leggen een dun laagje goud over de stad. De middeleeuwse hui-

zen, stadspaleizen, kerken, kloosters, straten en pleintjes zijn mooier dan ze ooit zullen worden. Het duurt een halve minuut. We kijken en hoeven elkaar niets te zeggen.

Metropolitische flair

Natuurlijk. Je kunt naar Parijs gaan, of naar Venetië. Romantiek gegerandeerd. Maar is dat verrassend? Hmmm. Dubrovnik wel. Hoewel klein heeft het de flair van een metropool. En in de middeleeuwen was het dat ook. Buitensporig rijk geworden van de handel in zout en door de diplomatie. Dubrovnik was dikke vriendjes met het Vaticaan én met de sultan in Constantinopel. Dat hielp. Daarom lopen we nu door een compact stadje dat prachtig

Als de zonder net onder is gegaan krijgt de Stradun, de slagader van Dubrovnik, een magische glans.

bewaard is gebleven. De barokke gebouwen in witte kalksteen zijn minder zwierig dan we van de barok gewend zijn. Ze zijn eenvoudig, maar stijlvol, warm en glad gepolijst door eeuwen van wind en regen. Soms gaat de schoonheid van Dubrovnik verborgen achter dikke muren, zoals bij het Paleis van de Rectors dat vanaf de binnenplaats nog mooier is dan van buiten. Je kunt de hoogtenpunten van de stad gemakkelijk in één dag afwerken. Het is het rondje dat de dagvissers tussen 11 en 17 uur maken. Optimaal gevuld met jaartallen, kunstwerken, monumenten en een vlugge beklimming van de stadsmuren. Het is de bekende manier van veel zien, zonder er werkelijk te zijn. ►

DUBROVNIK

Lief Begin 20ste eeuw was het onderwelgestelden bon ton om in Dubrovnik een zomerverblijf te bouwen. Groot, mooi, chic, het spreekt voor zich. Een Litouwse bankier liet er meteen twee neerzetten. Een voor vrouw en kinderen en een voor zijn minnares: Villa Sheherezade. Heel Dubrovnik sprak er schande van. Maar de bankier was verblind door de liefde en doof voor kritiek. Hij vroeg ook nog toestemming voor een romantische loopbrug naar het eilandje Lokrum. Het werd hem verboden.

Dubrovnik lijkt gemaakt voor de liefde. Links: gitarist bij de fontein aan de stadskant van de Stradun. Onder: van afstand lijkt het centrum op een chique dame die zich neervlijt aan het blauwe zeewater.

Beschoten door de Serviërs

Wij doen het langzaam aan. De volgende dag beginnen we bovenop de stadsmuren, die met een lengte van twee kilometer de hele binnenstad omgorden. In de baai geen spoor meer van de ms. Rotterdam. Een nieuw cruiseschip laat op zich wachten en dat maakt buiten het seizoen een groot verschil in drukte. Op een van de bastions zien we een klein barretje. We nemen er een tafeltje tegen de borstwering en genieten van het onovertroffen uitzicht: de daken van de oude stad, de Adriatische Zee, het vervloekte eilandje Lokrum, de riviera met zijn oude villa's en daarachter de ruige uitlopers van de Dinarische Alpen. Door de eeuwen heen hebben de stadsmuren hun dienst als bescherming bewezen. Zelfs tijdens de Joegoslavische burgeroorlog (1991-1995)

kwamen de soms wel twaalf meter dikke wallen van pas. Honderd burgers en tweehonderd soldaten sneuvelden tijdens de beschietingen door Serviërs en Montenegrijnen. Maar Dubrovnik hield stand. Ook al omdat de Serviërs de stad alleen in fatsoenlijke staat aan hun nieuwe landkaart wilden toevoegen.

Slavische keuken

Hoewel 68 procent van de gebouwen schade had, is daar weinig meer van te zien. Na de oorlog kwam veel geld vrij voor restauratie. En dat is goed besteed. Mensen die hun huizen voor de oorlog niet konden opknappen omdat er geen geld was, konden nu gebruik maken van speciale regelingen. Het resultaat: Dubrovnik ziet er mooier en harmonieuzer uit dan de stad ooit is geweest. En duurder, want de prijzen zijn zo hard

gestegen dat veel bewoners noodgedwongen vertrekken en de stad in een openluchtmuseum dreigt te veranderen. Zover is het gelukkig nog niet. Wie een beetje weg loopt van de Stradun en aangrenzende straten, wandelt nog dwars door het dagelijks leven.

Moedig *Dubrovnik had nauwelijks wapens om zich te verdedigen, die waren immers van het door Servië gedomineerde Joegoslavische leger. Daarom werd één kanon op de stadsmuren stiekem van stelling naar stelling gereden om zo de indruk te wekken dat de stad nog over stevig wat vuurkracht beschikte. Ondanks de hopeloze situatie werd het oude centrum nooit ingenomen.*

Hier, in de smalle straatjes, hangt de was tussen de gevels en spelen kinderen buiten. Uit de ramen klinkt muziek en waait de geur van de Slavische keuken.

Romantiek in drievoud

Dubrovnik scoort goed bij wie de liefde door de maag gaat. De zee en het gouden maanlicht staan garant voor de ultieme romantische omlijsting. Negen adressen om bij weg te zwijmelen.

3x terras

Gradska Kavana

Hét stadscafé naast de klokkentoren. Kop koffie, gebak erbij en mensen kijken. Leuk voor de ochtend en voor wie 's middags schaduw zoekt.

Café Buza

Terras op de rotsen, 'hangend' tussen stadsmuur en zee. Heerlijke plek om uren door te brengen.

Café Festival

Stijlvol adres aan de Stradun. Opvallend is de mooie toog. Populair bij lokale gasten.

3x eten

Konobo Penatur

Goedkoop en goed. Eerlijke Dalmatische

keuken op de zijtrappen van de Sint-Blasiuskerk. Met een beetje geluk speelt meneer Miljenko accordeon.

Buffet Kameniče

Eenvoudig restaurant met terras op het mooiste plein van de stad: Gunduličeva Poljana. Bekend om vis en mosselen.

Proto

Een van de beste adressen voor vis. Vraag naar de dagvangst en kies zelf je vis uit.

3x romantisch

Kamer in de oude stad

Wakker worden midden in de oude stad. De luiken open doen en omringd zijn door middeleeuwse gevels, daken en paleisjes.

Flaneren

Flaneer met je geliefde over de Stradun als de gouden straatverlichting aan is.

Maan

Met een beetje geluk kun je vanaf het stadsstrand de maan vanuit zee zien opkomen. Kan geen kaarsje tegenop.

Rechtsboven: de oude binnenstad is een wirwar van stegen en straatjes. Uiterst rechts: op het terras van Café Buza, 'hangend' boven zee, vergeet je de tijd. Rechts: het Paleis van de Rectors.

Mysterieus Toen Aartsbisschop Maximiliaan van Oostenrijk op de resten van een Benedictijns klooster op Lokrum zijn zomerverblijf liet bouwen, ging het mis. Volgens de bewoners van Dubrovnik zou het eilandje alleen nog ongeluk brengen. Het was profetisch: Maximiliaan eindigde als keizer van Mexico voor het vuurpeloton en kroonprins Rudolph – die zijn huwelijksreis op Lokrum doorbracht – pleegde zelfmoord.

In een van die straatjes, aan de voet van de kathedraal, bekijken we een appartement dat door particulieren wordt verhuurd. Beide hotels in de oude stad waren vol en dit is een goed alternatief. Veel bedenktijd is er niet nodig: tweepersoonsbed, keukentje, fijne zithoek en als we de ramen opendoen kijken we recht op de kathedraal. Hoe mooi moet dit vanavond niet zijn, als de gouden stadsverlichting aan gaat?

's Werelds mooiste terras

Tijdloos slenteren we die middag door het zuidelijk deel van de oude stad, misschien wel het mooiste deel van Dubrovnik. Het is een doolhof van smalle straatjes, pleintjes, trappen en steegjes onder huizen door. Ooit was dit de goudkust van Dubrovnik, waar de rijkste families hun stadspaleizen lieten bouwen. Wie goed kijkt ziet af en toe nog familiewapens boven deuren en poorten. Maar veel chic is er niet

meer te vinden. Dat is geen gevolg van de Joegoslavische burgeroorlog, maar van de aardbeving die in de 17de eeuw bijna de complete binnenstad verwoestte. Aan het eind van de middag gaan we op zoek naar een het mooiste terras van Dubrovnik: Café Buza, balanceerend op de steile rotsen tussen de stadsmuren en de zee. Hier kunnen we eindeloos blijven zitten. De milde zon in het gezicht en de zeebries in het haar. Terwijl de vissersbootjes langs varen, bestellen we twee glazen ijskoude *prošek*, heerlijke witte wijn van het nabijge schiereiland Pelješak. Nog even. Dan zakt de zon achter de verre heuvelrug en beleeft Dubrovnik haar magische moment. Vandaag gaan we niet naar de Stradun om het mee te maken. We lopen naar ons appartement bij de kathedraal, zetten de ramen wijd open en laten het gouden licht binnen stromen. ☉

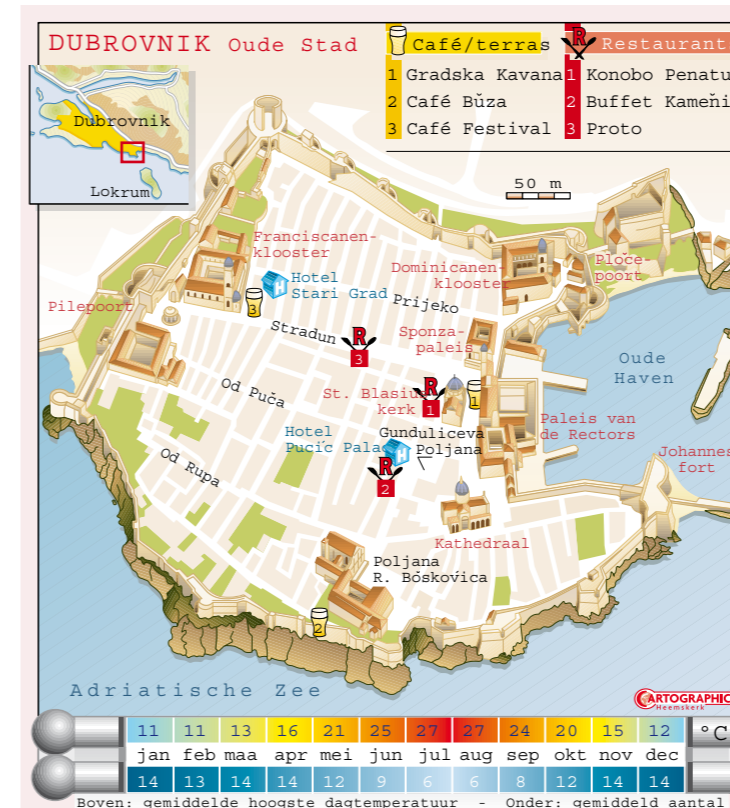

De nieuwe oude brug van Mostar

Het monumentale stadje Mostar, in Bosnië, werd tijdens de Joegoslavische burgeroorlog door de strijdende partijen helemaal kapotgeschoten. Uiteindelijk bezweek in november 1993 ook de oude brug uit 1567, de Stari Most waaraan het stadje zijn naam dankt. De herbouw van de brug (voltooid in 2004) en de Turkse wijk, en een plaats op

de Werelderfgoedlijst van UNESCO moeten een nieuw begin symboliseren. Het is een van dé ideale dagtrips vanuit Dubrovnik. Huur een auto en rijd er in anderhalf uur heen. De route is fraai, de grenspassage tussen Kroatië en Bosnië-Herzegovina een formaliteit.

Op www.reizen.nl staat nog meer informatie over Mostar. Let wel: alleen voor REIZEN-Magazine-abonnees, klik op 'Extra voor abonnees'.

Hoe kom je er?

Per auto: Dubrovnik, de zuidelijkste stad van Dalmatië, ligt met 1880 kilometer vanaf Utrecht op een afstand voor doorrijders. **Vliegen** is de beste optie. Tijdens het seizoen zijn er directe vluchten vanaf Amsterdam met Croatian Airlines (www.croatia-airlines.hr/en). Buiten het seizoen wordt via Zagreb gevlogen. Met een tussenlanding zijn er ook mogelijkheden met bijvoorbeeld Austrian Airlines of Lufthansa en lowcost airline Germanwings (www.germanwings.com) vliegt vanaf Keulen direct naar Dubrovnik. Ticketprijzen variëren enorm. Voor oktober vonden we bij Croatian Airlines een retour voor €390 en bij Germanwings voor €175.

Georganiseerde reizen Het aanbod is nog altijd beperkt. Wij vonden bij Oad Reizen het goede driesterrenhotel Lero, gelegen op een kilometer van de oude stad: in het najaar voor zo'n €230 per week (2-pk met ontbijt). Kroatiëspecialist ID Riva Tours biedt diverse hotels in en rondom Dubrovnik. Een 8-daagse vliegreis boek je in oktober vanaf zo'n €400 p.p. incl. hotel.

Accommodatie Binnen de stadsmuren biedt

Dubrovnik maar twee hotels: het exclusieve Pucic Palace en het sfeervolle Starigrad. **Pucic Palace** (www.thepucicpalace.com) bevindt zich in een oud koopmanshuis en heeft negentien luxe kamers. Prijs 2-pk v.a. €273 p.n. **Hotel Starigrad** (www.hotelstarigrad.hr), gelegen in een smal straatje, heeft acht sfeervolle niet al te ruime kamers v.a. €105 p.n. Heerlijk is het geweldige dakterras met uitzicht over de oude stad. De grootste kans op een fijne kamer in het historisch centrum maak je bij

particulieren. Tal van reisbureautjes bieden deze appartementen aan. Zo heeft **Apartments Amoret** onder meer prachtige onderkomens op de drempel van de kathedraal met een slaapkamer en woonkeuken met uitzicht op de monumentale gevel. Prijs 2-pk €80 in oktober (www.dubrovnik-amoret.com). In het rustige najaar kan over deze prijzen worden onderhandeld. Let op dat je niet in een kamer boven of nabij een pub terecht komt. Dat is – zeker in het seizoen – een garantie voor weinig nachtrust. Kijk voor meer aanbieders op www.visitdubrovnik.hr. De meeste hotels en kamers bevinden zich buiten de oude stad, zoals de luxe hotels langs Vlaha Bukovca, waaronder **Villa Argentina** (www.gva.hr) met een mooie tuin en uitzicht op de oude stad. Zorg dat je bed altijd op loopafstand van het oude centrum staat. Buiten het romantische hart van Dubrovnik slapen heeft één voordeel: je bespaart veel geld. Er zijn hier al eenvoudige schone kamers te vinden voor €15 per nacht. **Beste reistijd** Zonder enige twijfel: voor- en najaar. Tijdens de zomer is het erg warm en puilt Dubrovnik uit van de dagjesmensen. Prijzen liggen dan ook hoger. **Geld en prijsniveau** De Kroatische kuna is €0,13 waard. Er zijn genoeg geldautomaten om te pinnen. Op veel plaatsen kan met een creditcard worden betaald. In het oude centrum liggen veel prijzen op

Nederlands niveau (espresso €1,30; cappuccino €2; bier €2,50), hoewel uit eten gaan hier nog altijd een stuk goedkoper is. In zijstraatjes kun je voor €15 p.p. goed eten. Buiten de stadsmuren kelderen de prijzen soms met 50 procent.

Reisgidsen en literatuur De Nederlandstalige **Trotter Kroatië** is een uitstekende gids met 35 pagina's over Dubrovnik en omgeving (€14,95); ook bruikbaar is de Engelse nabij een pub terecht komt. Dat is – zeker in het seizoen – een garantie voor weinig nachtrust. Kijk voor meer aanbieders op www.visitdubrovnik.hr. De meeste hotels en kamers bevinden zich buiten de oude stad, zoals de luxe hotels langs Vlaha Bukovca, waaronder **Villa Argentina** (www.gva.hr) met een mooie tuin en uitzicht op de oude stad. Zorg dat je bed altijd op loopafstand van het oude centrum staat. Buiten het romantische hart van Dubrovnik slapen heeft één voordeel: je bespaart veel geld. Er zijn hier al eenvoudige schone kamers te vinden voor €15 per nacht. **Beste reistijd** Zonder enige twijfel: voor- en najaar. Tijdens de zomer is het erg warm en puilt Dubrovnik uit van de dagjesmensen. Prijzen liggen dan ook hoger. **Geld en prijsniveau** De Kroatische kuna is €0,13 waard. Er zijn genoeg geldautomaten om te pinnen. Op veel plaatsen kan met een creditcard worden betaald. In het oude centrum liggen veel prijzen op

Informatie **Kroatisch Verkeersbureau**, Nijenburg 2F, 1081 GG, Amsterdam, Tel. 020-661 64 22, www.kroatischverkeersbureau.nl. **Internet** © www.visitdubrovnik.hr De officiële toeristische site van Dubrovnik met een schat aan informatie over accommodatie, excursies, wandelingen, etc. in Engels en Duits. © www.dubrovnik-online.com Deze commerciële site voorziet in veel zinnige informatie en handige tips over onder meer evenementen

